

TISKOVÁ ZPRÁVA

Viníkem rozsáhlých požárů v Indonésii je překotné a bezohledné rozšiřování plantáží palmy olejné

- * Za dva měsíce unikla do ovzduší miliarda tun CO₂
- * Důsledky pocítí celý svět, včetně všech obyvatel České republiky
- * Zbývající čas pro zastavení nevratných klimatických změn zkrátily požáry o dva roky

P r a h a, 16. listopadu 2015 – Obří nadnárodní korporace, producenti palmového oleje a spekulanti s pozemky jsou hlavními viníky mohutných požárů na indonéské Sumatře a Kalimantanu (Borneo), které v uplynulých dvou měsících zasáhly rozsáhlé oblasti a uvolnily do světového ovzduší miliardu tun oxidu uhličitého. Je nejvyšší čas, aby se vlády i jednotlivci celého světa postavili proti tomuto bezprecedentnímu ničení přírody, protože požáry v Indonésii ohrožují celou planetu, včetně obyvatel Evropy a České republiky.

„Devastace indonéské přírody nabyla apokalyptických rozměrů a jedná se zřejmě o nejhorší klimatickou a přírodní katastrofu v dějinách lidstva,“ tvrdí Mgr. Stanislav Lhota, Ph.D., český přírodovědec, vědecký pracovník ZOO Ústí nad Labem a odborník na problematiku odlesňování.

Tak masivní odlesňování, jakého jsme dnes svědky, ještě více umocňuje probíhající změnu klimatu spojenou s nedostatkem vody, a tím i dalších zdrojů. V konečném důsledku tak může být i jedním z hlavních spouštěčů očekávané masové migrace lidí do klimaticky i ekonomicky příznivějších světových oblastí, na což ostatně už řadu let upozorňují mnozí vědci. Teď naposledy například i klimatolog a geolog Václav Cílek (<http://www.novinky.cz/domaci/385720-klimatolog-cilek-je-to-teprve-zacatek-do-pohybu-se-mohou-dat-stamiliony.html>). Migrační vlny obyvatel z oblastí zasažených suchem, zejména pak ze severní i subsaharské Afriky, se mohou zvětšovat a stejně jako letošní sucho se začít ještě více negativně dotýkat i obyvatel České republiky.

Některá média v minulých týdnech uvedla, že příčinou požárů jsou indonéští drobní zemědělci, kteří se takto snaží pro sebe vydobýt další zemědělskou půdu.

„Příčin požárů je více a velkou roli hrají nadnárodní korporace, které produkují palmový olej a další komodity. Za některými požáry stojí také spekulanti s pozemky, kteří se přeměnou divoké přírody v kulturní krajinu snaží dosáhnout zisku. Role lokálních zemědělců je však srovnatelná,“ řekl Lhota.

Podle studie vládní australské výzkumné a environmentální organizace CSIRO se kvůli současným obřím lesním požárům v Indonésii o dva roky zkrátilo „okno“, které lidstvo má na snížení svých emisí oxidů uhlíku předtím, než ho v atmosféře bude tolik, že klimatická změna bude již nevratná. Podle této organizace překročila koncentrace oxidů uhlíku v atmosféře hodnotu 400 částic na milion poprvé za dva poslední dva miliony let. Indonéské požáry totiž za poslední dva měsíce uvolnily do ovzduší neuvěřitelnou jednu miliardu tun uhlíku, což odpovídá množství emisí, které za stejnou dobu vyprodukovaly celé Spojené státy americké.

„Jakožto spotřebitelé palmového oleje, který je obsažen zhruba v polovině všech balených výrobků od potravin až po kosmetiku a čisticí prostředky, je každý z nás osobně zodpovědný za rostoucí poptávku po palmovém oleji, a tím i devastaci indonéské krajiny,“ tvrdí Mgr. Kateřina Holubová, tisková mluvčí Koalice proti palmovému oleji a koordinátorka pralesní kampaně Greenpeace.

Dlouholetá devastace Indonésie ohrožuje celé lidstvo

Pro pochopení příčin aktuální situace v Indonésii je třeba zmínit také dlouhodobý kontext nakládání s krajinou v této části světa. Původní indonéský prales se již několik desítek let proměňuje v rozsáhlé plantáže plodin určených k výrobě palmového oleje, papíru a celulózy.

Plantáže často nahrazují rašeliniště, půda je setrvale odvodňována a degradována používáním pesticidů a průmyslových hnojiv. V důsledku toho je půda daleko více náchylná k požárům.

K jejich vzniku přispívá také letošní extrémní sucho způsobené obzvlášť silným klimatickým jevem El Niño. Vzhledem k tomu, že značné množství požárů vzniká v těsné blízkosti palmových nebo akáciových plantáží velkých korporací, je téměř jisté, že požáry mají sloužit také k získání další půdy a rozšíření aktivit právě těchto korporací. Takové chování společností je příčinou mj. aktuálního zvýšeného zájmu mnoha organizací a vědců, kterým není lhostejný osud indonéské divoké přírody i místních obyvatel.

Zdroje, které podle nás o požárech a palmovém oleji informují věcně správně:

- https://www.youtube.com/watch?v=god62gLOx_4
- <http://prehravac.rozhlas.cz/audio/3505726>
- <http://www.materialtimes.com/jak-to-vidi/christine-dolezalova-svet-iesvedkem-rozsahle-ekologicke-katastrofy---stoji-za-ni-i-palmovy-olej.html>
- <http://news.mongabay.com/2014/0716-forest-loss-in-borneo.html?n3ws1ttr>
- <https://www.youtube.com/watch?v=b4NJl0UY48M>
- <http://news.mongabay.com/2014/0620-mark-orangutans-palmoil.html#f1KbXmHu8mMQ5SQz.99>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Palma_olejn%C3%A1
- http://www.zooplzen.cz/ochrana-prirody/kampane-eaza/ochrana-jv-asie-2011-2013/chap_22410/kampan-pro-jihovychodni-asii-eaza-iucn-ssc-2011-2013.aspx
- <http://news.mongabay.com/2014/0522-watsa-balikpapan-zero-deforestation.html>
- http://www.cts.cuni.cz/~storch/publications/Storch_2014_Respekt_Odlesnovani.pdf
- <http://denikreferendum.cz/clanek/21581-indonesie-hori-proc-nas-tonezajima>
- Archiv ČT: Objektiv – host Michal Gálik – režisér filmu Zelená poušť

Více informací: www.stoppalmovemuoleji.cz

Kontaktní osoba: Mgr. Kateřina Holubová, mluvčí Koalice proti palmovému oleji, mluvci.kppo@gmail.com